

Aleksa Šušulić

Ostrina aporije

Zenon, najboljši lokostrellec svojega časa, je slovel ne le v Elei, ampak po vseh grških kolonijah od Masilije do obal Male Azije, in je zmagoval na olimpijskih igrah vsako četrto leto, da so mu slednjič vzdeli ime Palamedes, veščeroki. Njegov lok iz grifonovih reber je nesel tako daleč, da je nekoč obstrelil Sončevo kolo in je za nekaj časa nebo ugasnilo. Njegov sloves pa je nesel še dlje, tako da so Atenci ponj poslali cel grozd ladij, ki naj bi ga prepeljale v Atene. Tam bi mladega Perikleša učil lokostrelstva. A ladje so v Kretskem morju zajeli pirati in jih odpeljali na otok Farmakuso, kjer so imeli postojanko. In tam je neko prepoznal Zenona po slovesu. S sinom in ženo – obraze so jim potisnili v kapuce – so ga po skrivnih potih privedli pred gusarskega vodjo. Ta je velel, naj postavijo Zenonovega sina na sto korakov in mu posadijo prstan na glavo. Nato je ukazal sneti očetu oglavnico in mu dati lok in strelico.

»Ves svet te hvali po tvoji ostromreliki spretnosti. Podri obroček!« je rekel gusarski vodja. Zenon je zavrnil zahtevo. Tedaj je velel vodja piratov zgrabiti Zenonov mehkejši del.

»Podri prstan ali pa ti razčetravimo ženo!« je ponovil. Žena je nemo odkimavala pod kapuco.

Zenon je omahoval. Glavar je dvignil prst in štirje krepki gusarji so zgrabili mlado ženo za ude in jo dvignili v zrak. Na najmanjše vodjevo znamenje so jo bili pripravljene razcefrati v kosce kot krhkost sme.

Zenon je prijel svoj težki lok iz grifonovih reber. Čutil ga je še težjega kot običajno, a vedel je, da se ne moreš zanesti na vtise čutil. Primaknil je puščico in nastavil pero. Na čelu se je zgostila kaplja znoja. Gibanje, to je pravzaprav stvar čutov, varljivih čutov. Desnica mu je zatrepetala, ko je napol čvrsto tetivo in počasi pomeril v obroček na sinovi glavi. Ciprese so štrlele v nebo kot zmajevi zobje, iz katerih so pognali Sparti. Gibanja ni. Gibanje je zvijača čutil. Razbeljeno sredozemsko sonce je peklo v teme in ni puščalo senc. Tek časa je iluzija... Čas stoji...

Čas stoji... Niti sapice ni, da bi dregnili nepremične zobe cipres. Samo tišina in zadrževani dih navzočih in vonj po algah, ki puhti od obrežja, in na čelu Zenonovem kaplja znoja, ki ne polzi. Trenutek se je ustavil, Zenon se mora odločiti, mora sprožiti

zdaj, dokler trenutek stoji. Kaplja miruje brez moči, obvisela je Zenonova odločitev in čaka najrahljši sunek od koderkoli. Ko se utrga, bo nepovratno. Zenon se ne more odločiti. Omahuje kot kaplja. Zenon se mora odločiti. Med ženo in sinom. Sam.

A prav v tistem hipu, ko sproži ali se vsaj komu zazdi, da sproži – morda je predolgo okleval, morda ga je premotila kapuca čez sinov obraz, morda ženin obris v koticu očesa, morda je kaplja spet zapolzela po čelu – prav v tistem hipu začne izdajalec čas spet teči in vodja gusarjev spusti prst in štirje gusarji razparajo srnjemehko telo in kaplja se odlepi od obrvi in izdajalec steče še hitreje in neprevidna strelica z njim, in ženin grozoviti krik, ki ga bo skušal pozabiti, in ostrina puščice, ki je ne bo mogel pozabiti, švistne skozi mehko otroško lobanjo in skozi Zenonovo življenje, ki se za vselej *sesiri* v to bežno kapljo, ko se čas prikuje v krču prestreljen, in Zenon izgubi vse, kar je imel, čeprav je kasneje bival – a nikoli več živel, pravijo – spet v Eleji, kjer je bivanje posvetil enemu samemu načrtu, dokazu, da se lahko čas ustavi in da puščica zamrzne na mestu in da se taka okrutna igra ne bi ponovila niti v tisoč in tisoč letih, nikoli nikomur, nikoli nikomur več.